

TÀI LIỆU PHỤC VỤ LÃNH ĐẠO CÔNG AN TỈNH THAM DỰ HỘI NGHỊ
(Tổ chức ngày..../3/2026)

Kính thưa:

Được sự cho phép của Ban Tổ chức Hội nghị, Công an Nghệ An xin trình bày tham luận với chủ đề “Một số kinh nghiệm trong tổ chức rà soát, ngăn chặn kiểm tra, xử lý hành vi săn, bẫy bắt, tận diệt chim hoang dã trên địa bàn tỉnh Nghệ An”.

Kính thưa Hội nghị!

Thời gian qua, tình trạng săn, bẫy bắt chim hoang dã bằng hình thức tận diệt vẫn còn diễn ra phức tạp tại một số khu vực trên địa bàn Nghệ An. Trước tình hình đó, bám sát sự chỉ đạo của Bộ Công an, Tỉnh ủy, UBND tỉnh, Công an Nghệ An đã triển khai đồng bộ, quyết liệt, hiệu quả các biện pháp công tác nhằm rà soát, phòng ngừa, phát hiện và xử lý các hành vi săn, bẫy bắt tận diệt chim hoang dã (*Trong năm 2025, qua công tác kiểm tra, đấu tranh ngăn chặn, lực lượng chức năng đã phát hiện xử lý 129 vụ, trong đó xử lý hình sự 10 vụ, 13 đối tượng; xử lý hành chính 62 vụ với số tiền xử phạt hơn 180 triệu đồng*). Từ thực tiễn công tác phòng ngừa đấu tranh, xử lý, Công an Nghệ An trao đổi một số kinh nghiệm như sau:

Trước hết, làm tốt công tác tham mưu Tỉnh ủy, UBND tỉnh chỉ đạo huy động sức mạnh cả hệ thống chính trị, cấp ủy chính quyền cấp xã nâng cao tinh thần trách nhiệm, cùng tham gia phối hợp với lực lượng Công an để bảo đảm triển khai, tổ chức thực hiện đồng bộ, thống nhất, hiệu quả. **Nổi bật như:**

(1) Tổ chức quán triệt, thực hiện nghiêm túc, đầy đủ các văn bản chỉ đạo của Chính phủ, Bộ Công an về bảo vệ động hoang dã, bảo vệ các loài chim di cư, chim hoang dã.

(2) Chủ động làm tốt tham mưu Tỉnh ủy, UBND tỉnh, cấp ủy chính quyền các cấp chỉ đạo siết chặt công tác quản lý nhà nước trong bảo vệ các loài chim hoang dã; phân công, phân cấp rõ trách nhiệm của từng ngành, từng cấp tạo ra sự xuyên suốt, thống nhất trong công tác lãnh đạo, chỉ đạo và tổ chức thực hiện từ cấp tỉnh đến cấp xã (ban hành **05** văn bản chỉ đạo; **01** kiến nghị phòng ngừa; thành lập **01** Ban chỉ đạo cấp tỉnh, **03** Tổ công tác liên ngành cấp tỉnh và **130** Ban chỉ đạo cấp xã (do đồng chí Trưởng Công an xã làm Trưởng ban; tổ chức 12 cuộc họp liên ngành để chỉ đạo các biện pháp, giải pháp bảo vệ các loài chim hoang dã, tháo gỡ kịp thời các khó khăn, vướng mắc trong công tác điều tra, xử lý vi phạm về bảo vệ đa dạng sinh học).

Thứ hai, Công an tỉnh đã có nhiều biện pháp, cách làm bài bản, quyết liệt trong triển khai đồng bộ các giải pháp, phương án phòng ngừa xã hội kết hợp phòng ngừa nghiệp vụ từ sớm, từ xa có trọng tâm, trọng điểm tạo nền tảng vững chắc để hạn chế, kiểm soát, ngăn chặn hành vi săn, bẫy bắt tận diệt chim hoang dã, góp phần bảo vệ môi trường, phục vụ sự nghiệp phát triển của tỉnh.

(1) Làm tốt công tác tuyên truyền, phổ biến nâng cao nhận thức, ý thức trách nhiệm rõ trong hệ thống chính trị và Nhân dân trên địa bàn. Thực tế cho thấy, một số người dân tại các địa bàn vẫn còn tâm lý xem nhẹ, xem việc săn bắt chim di cư, chim hoang dã đưa đi tiêu thụ là nguồn sinh kế, kiếm sống. Do đó, Công an tỉnh đã phối hợp tổ chức tuyên truyền sâu rộng pháp luật về bảo vệ chim di cư, chim hoang dã, bảo vệ đa dạng sinh học một cách bài bản, hiệu quả lan tỏa sâu rộng với nhiều giải pháp

đa dạng (**nổi bật như:** ⁽¹⁾ Phối hợp với báo Nghệ An, Đài Phát thanh và Truyền hình Nghệ An xây dựng 02 phóng sự phát sóng trên địa bàn ⁽³⁾ Tổ chức ký cam kết không kinh, doanh, buôn bán, chế biến, sử dụng trái phép các loài chim hoang dã, chim di cư với 675 xóm, 72 Ban quản lý Chợ, 134 nhà hàng, quán ăn, 97 tiểu thương ⁽³⁾ Tích cực vận động nhân dân tự nguyện giao nộp các loại chim hoang dã đang nuôi nhốt ⁽⁴⁾ thiết lập 01 đường dây nóng của Công an tỉnh và Chi cục Kiểm lâm, Sở Nông nghiệp và Môi trường để tiếp nhận xử lý tin báo),

(2) Triển khai hiệu quả các biện pháp phòng ngừa nghiệp vụ chủ động phát hiện sớm, ngăn chặn các nguy cơ, kịp thời răn đe, ngăn chặn kim giữ hạn chế phát sinh tội phạm và VPPL, thể hiện qua một số giải pháp như:

Chủ động tiến hành tổng rà soát, đánh giá các địa bàn trọng điểm hoạt động săn, bẫy bắt chim di cư, chim hoang dã để từ đó hình thành bức tranh tổng thể trên toàn tỉnh, phục vụ xây dựng phương án phòng ngừa, đấu tranh sát hợp: ⁽¹⁾ Tiến hành điều tra cơ bản, thu thập thông tin về tuyến, địa bàn, hội nhóm, đối tượng trọng điểm, xác định 03 khu vực, địa bàn trọng điểm; ⁽²⁾ Nắm vững, nhận diện rõ các phương thức, thủ đoạn, quy luật hoạt động của các đối tượng để kịp thời có phương án đấu tranh, xử lý kịp thời. Nắm được quy luật hoạt động của đối tượng, lực lượng Công an đã chủ động triển khai lực lượng, biện pháp tuần tra vào các giờ cao điểm, bố trí các Tổ theo dõi, trực tiếp xuống địa bàn để vây bắt và thu giữ công cụ, phương tiện. (qua đấu tranh đã phát hiện, thu giữ được hơn 1.800 cọc dăng lưới, hơn 40.000 mét lưới bẫy bắt chim, 710 con cò tạc (bằng xóp), 3.200 que nhựa dính, 12 chòi, lán trại dùng để canh trực bẫy bắt chim) ⁽³⁾ Phối hợp các ngành chức năng tiến hành rà soát, lên danh sách tập trung vào các đối tượng trọng điểm có hoạt động liên quan đến săn, bắt, bẫy chim; các đường dây mua bán, tàng trữ, vận chuyển trái phép các loài chim hoang dã, di cư xuyên quốc gia, trên không gian mạng; các cơ sở thu gom, thu mua chim tại các chợ đầu mối... để quản lý răn đe, chặt chẽ và theo dõi, quản lý phục vụ công tác đấu tranh, xử lý ngay khi có căn cứ xác định vi phạm.

(3) Tăng cường công tác quản lý nhà nước trên lĩnh vực đa dạng sinh học, chỉ đạo các Tổ liên ngành đồng loạt ra quân tuần tra, kiểm soát tại các địa bàn trọng điểm, rà soát kiểm tra quản lý chặt chẽ các cơ sở kinh doanh dịch vụ ăn uống, nhà hàng, quán ăn, điểm thu mua, nuôi nót trên địa bàn để kịp thời phát hiện xử lý nghiêm theo quy định của pháp luật. Đồng thời, phối hợp với lực lượng Kiểm lâm, Bộ đội Biên phòng tăng cường kiểm soát chặt chẽ khu vực biên giới, cửa khẩu, tuyến đường vận chuyển để phát hiện, đấu tranh, bắt giữ các đường dây, đối tượng mua bán, vận chuyển trái phép động hoang dã trái pháp luật từ nước ngoài vào địa bàn và trung chuyển đi các tỉnh để tiêu thụ (đã phối hợp các ngành chức năng tổ chức 560 đợt tuần tra, truy quét; trong đó 396 đợt về quản lý, bảo vệ chim hoang dã, chim di cư; 164 đợt về quản lý, bảo vệ đa dạng sinh học, động vật hoang dã; tổ chức 185 đợt kiểm tra, xử lý).

Ba là, triển khai đồng bộ các lực lượng, biện pháp nghiệp vụ, thường xuyên mở các đợt cao điểm tấn công trấn áp tội phạm, đặc biệt là tập trung tấn công quyết liệt vào mùa chim di cư; tập trung huy động tăng cường lực lượng đấu tranh vào các khung giờ cao điểm, qua đó kịp thời phát hiện, đấu tranh, ngăn chặn, xử lý hiệu quả hành vi săn bẫy, bắt tận diệt chim di cư, chim hoang dã. Ban Chỉ đạo tỉnh đã lựa chọn 11 xã trọng

điểm, giao **03** Tổ công tác liên ngành cấp tỉnh trực tiếp tổ chức tuần tra, kiểm tra, đấu tranh xử lý, thu giữ hàng trăm cá thể chim hoang dã (Thời gian qua, đã thả về tự nhiên 486 cá thể chim hoang dã).

Bốn là, quan tâm, nâng cao chất lượng, trình độ năng lực đội ngũ cán bộ trực tiếp theo dõi chuyên đề, lĩnh vực và trực tiếp làm công tác đấu tranh phòng, chống tội phạm, vi phạm pháp luật lĩnh vực bảo vệ động vật hoang dã, đa dạng sinh học; tranh thủ tối đa các nguồn lực, tham mưu đề xuất UBND tỉnh hỗ trợ để góp phần nâng cao hiệu quả đấu tranh phòng, chống tội phạm và vi phạm pháp luật về bảo vệ đa dạng sinh học.

Năm là, trong quá trình triển khai thực hiện, Công an Nghệ An cũng gặp phải một số khó khăn, vướng mắc, như: ⁽¹⁾ Địa bàn có diện tích rộng, địa hình phân hóa phức tạp; hành vi đánh bắt, bẫy chim thường diễn ra vào ban đêm, nơi ít người qua lại trong khi lực lượng bố trí còn mỏng ảnh hưởng đến công tác phát hiện, điều tra xử lý; ⁽²⁾ Trong công tác xử lý vi phạm, hiện nay đa số các vụ việc liên quan đến săn bẫy chim trời, đặt lưới, kích âm đều chỉ thu được tang vật tại hiện trường, mà nhiều trường hợp chưa xử lý được đối tượng (57 trường hợp), do đó chưa thực sự tạo ra được sự triệt để; ⁽³⁾ Khó khăn trong công tác giám định loài, lực lượng Công an cấp xã không có chuyên môn phân loại loài, việc giám định gặp khó khăn. Công tác xử lý tang vật còn khó khăn, do các tang vật thu được đa số là đồ tự chế, không có trên thị trường để định giá ⁽⁴⁾ Hiện nay, cùng với sự phát triển của mạng xã hội, xuất hiện hoạt động các đường dây buôn bán, giao dịch mua bán trên mạng dẫn đến công tác đấu tranh xử lý gặp khó khăn; đồng thời quy định hiện hành hiện nay chưa có hướng dẫn cụ thể trong xử phạt các hành vi môi giới, quảng cáo, rao bán...

Sáu là, Để tiếp tục nâng cao hiệu quả công tác phòng ngừa, đấu tranh với tội phạm về đa dạng sinh học trên địa bàn, nhân Hội nghị ngày, Công an Nghệ An kiến nghị một số nội dung như sau:

(1) Kính đề nghị Bộ Công an kiến nghị Chính phủ tăng cường chỉ đạo UBND cấp tỉnh; các cơ quan chức năng tăng cường công tác phối hợp bảo vệ các loài chim hoang dã, bảo vệ động vật hoang dã; nhất là quan tâm đến việc tạo sinh kế cho người dân; gắn trách nhiệm cao nhất cho cấp ủy, người đứng đầu cơ quan chức năng, người đứng đầu địa phương nếu để xảy ra các vụ việc vi phạm pháp luật và tội phạm về đa dạng sinh học trên địa bàn.

(2) Đề xuất Bộ Công an kiến nghị Quốc Hội, Chính phủ tiếp tục rà soát, hoàn thiện các văn bản quy phạm pháp luật, hướng dẫn thi hành các Điều luật liên quan đến ĐVHD của Bộ luật hình sự 2015; Nghị định số 06/2019/NĐ-CP ngày 22/01/2019 và Nghị định số 35/2019/NĐ-CP ngày 25/4/2019 của Chính phủ, tạo điều kiện thuận lợi cho các cơ quan chức năng trong quá trình điều tra, xử lý tội phạm và vi phạm pháp luật, đảm bảo tính răn đe.

CANA